

→ SALUT. FUNDACIÓ SALUT EMPORDÀ

Sordesa: la importància del diagnòstic precoç

L'OMS alerta que en el 60 % dels casos es podria evitar amb mesures preventives, d'aquí que sigui tan important la detecció a edats primerenques

Redacció | FIGUERES

■ El sentit de l'oïda és fonamental per a la comunicació de les persones. En els infants és clau per a l'aprenentatge del llenguatge oral escrit i per a la socialització. En els adults i la gent gran la pèrdua auditiva acostuma a ser més gradual i difícil de percebre, pot dificultar les relacions personals i laborals i portar-los a l'aïllament. Es calcula que a l'Estat espanyol hi ha prop d'un milió de persones afectades per una discapacitat auditiva, de les quals unes 100.000 tenen sordesa profunda.

«Gaudir d'una bona salut auditiva és molt important per tenir una bona qualitat de vida», afirma el cap del servei d'Otorinolaringologia de l'Hospital de Figueres, Jesús Pérez. «I per aconseguir-ho és imprescindible detectar com més aviat millor si hi ha algun problema. És per això que us heu de fer controls periòdics d'audició a partir dels 40 anys, sobretot si teniu factors genètics o esteu exposats a un excés de soroll. I seguir un estil de vida saludable», explica. El metge de l'Hospital de Figueres també recomana «rentar-se les orelles amb molta cura, evitant l'ús de bastonets de cotó o d'altres productes. N'hi ha prou de passar una gasa o una tovallola fina per la part exterior. Després de banyar-vos a la piscina o el mar, eixugueu-vos bé les orelles i inclineu el cap a un costat i a l'altre per contribuir a expulsar l'aigua».

Jesús Pérez insisteix en la necessitat de practicar esport protegint adequadament el cap i les orelles amb un casc o protectors, i consultar el metge en cas de símptomes auditius després d'activitats aquàtiques o cops a les orelles. I adverteix que cal ser molt vigilants amb els infants: cal revisar que el calendari de vacunes sistemàtiques estigui al dia, evitar l'ús de certs medicaments durant l'embaràs que poden produir danys al fetus i allunyar les criatures del fum del tabac (el tabaquisme passiu afegeix les otitis de repetició en nens). Pel que fa als joves, no hi ha risc en escoltar música amb auriculars sempre que el volum no sigui gaire alt.

INFANTS

Segons l'Organització Mundial de la Salut (OMS), entre 3 i 4 de cada 100 nadons tenen problemes d'audició i el 90% dels progenitors d'aquests bebès hi senten perfectament. L'OMS també adverteix que en el 60% dels casos es podria evitar aquesta deficiència auditiva amb mesures preventives, d'aquí que sigui tan important la detecció a edats primerenques.

A l'Estat espanyol ja fa anys que es fa el cribratge auditiu neonatal universal a tots els nadons per detectar la hipoacusia infantil. Cal tenir en compte que el 80% de les sordeses infantils permanents són presents ja en el moment de néixer i més de la meitat tenen un origen genètic. El metge Jesús Pérez insisteix: «partint del fet que l'audició és la principal via a través de la qual es desenvolupa el llenguatge i la parla, les deficiències auditives poden acabar esdevenint plurideficiències per a la criatura. Això condicionarà la seva vida i la de la família, per això és imprescindible un diagnòstic i una rehabilitació adequats i com més aviat millor».

Alguns dels signes d'alerta que poden indicar que l'infant no hi sent bé són:

- ◆ És massa tranquil o massa distret.

- ◆ No gira el cap quan es produeix un soroll familiar o molt estrident.
- ◆ No imita sons dels adults, no diu paraules a l'any de vida, no cantusseja, o quan ja parla no se l'entén.
- ◆ Hi ha sons que els sent i d'altres que no.
- ◆ No respon preguntes fàcils ni obeeix ordres simples.
- ◆ Té al·lèrgies, otitis i refredats recurrents.
- ◆ S'aïlla de les altres criatures.

ADULTS I GENT GRAN

El progressiu envelliment de la població provoca que cada vegada hi hagi més prevalença de malalties cròniques dependents de l'edat. Destaquen les relacionades amb els sentits, com és el cas

de la pèrdua auditiva, la presbiacusia. Actualment és la tercera patologia crònica més freqüent entre la població més gran, per darrere de la hipertensió i l'artritis.

En aquest cas la sordesa no dificulta l'adquisició del llenguatge però pot portar a l'aïllament social i laboral. En el col·lectiu de la gent més gran sovint són els cuidadors o els familiars que observen un problema de comunicació directa o un canvi en la conducta per la dificultat de comprensió, circumstàncies que poden afectar l'autonomia i les capacitats de la persona.

Alguns dels signes d'alerta que us han de fer pensar que no hi sentiu prou bé són:

Criatures: els quatre graus de sordesa

LLEU

Encara que ho sent tot, només en comprèn una part. Té problemes d'atenció a classe i dificultats de comunicació en ambients sorollosos o converses en grup. S'acostuma a produir dislàlies i un retard general del llenguatge i la parla. Aquesta sordesa sovint passa desapercebuda.

MITJANA

El llenguatge apareix de manera natural i espontània però tard i amb dificultats fonològiques. Li costa seguir una conversa en grup i necessita recolzar-se amb la lectura labial.

SEVERA

Diferència entre sons de l'entorn i de la parla però no hi sent prou per desenvolupar el llenguatge espontàniament. Per això té un aprenentatge lent, difícil i limitat.

PROFUNDA

L'adquisició del llenguatge oral és difícil perquè tota la comprensió verbal passa per la lectura labial. El seu desenvolupament comunicatiu i lingüístic variarà en funció del moment en què aparegui la pèrdua auditiva, el tipus i el grau, i el tractament audiològic i rehabilitador que segueixi.

- ◆ Teniu dificultats per sentir un xiuxiueig o poseu el volum dels aparells electrònics molt alt (televisió, equip de música).
- ◆ Demaneu que us repeteixin paraules en una conversa.
- ◆ Teniu problemes per sentir sorolls aguts i/o greus.
- ◆ Us costa comunicar-vos en grups petits de persones o en ambients sorollosos i necessiteu concentrar-vos per seguir la conversa.
- ◆ Els amics i familiars us diuen que no hi sentiu bé.